

Training opzet

VAST AANSPREEKPUNT

Samenwerken met informele zorgverleners in de palliatieve fase

Duur: 1 dagdeel (ongeveer 3 uur)

Doelgroep: VAP's en eventueel andere zorgprofessionals die samenwerken met informele zorg.

Doel van de training: VAP's leren hoe zij informele zorgverleners effectief kunnen inzetten en samenwerken om patiënten in de palliatieve fase beter te ondersteunen.

Leerdoelen

- Na de training kunnen deelnemers:
- De rol van informele zorgverleners uitleggen.
- Herkennen wanneer informele zorg waardevol kan zijn.
- Informele zorg op een goede manier inzetten via de coördinator informele zorg.
- Samenwerken vanuit het principe "één team rondom de patiënt".
- Grenzen tussen formele en informele zorg bewaken.

Programma:

1. Introductie en kennismaking (20 minuten)

Doel: bewustwording van het belang van samenwerking.

Inhoud:

- Korte introductie
- Doel van samenwerking VAP - informele zorg
- Verwachtingen van deelnemers

Werkvorm:

Vraag aan deelnemers: Wanneer heb jij in je werk een patiënt gezien die baat zou hebben gehad bij extra aandacht of ondersteuning?

Training

2. Informele zorg in de palliatieve fase (40 minuten)

Doel: inzicht in wat informele zorgverleners kunnen betekenen.

Bespreek:

Wat informele zorgverleners doen:

- Sociaal-emotionele ondersteuning
- Aanwezigheid en gesprek
- Activiteiten ondernemen
- Signaleren van veranderingen
- Helpen bij verbinding met sociale omgeving

Wat zij niet doen:

- Medische handelingen
- Verpleegkundige zorg
- Professionele besluitvorming

Werkvorm

Kleine groepjes bespreken:

In welke situaties zou een vrijwilliger van meerwaarde kunnen zijn?

3. Rollen en samenwerking (40 minuten)

Doel: duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden.

Rol van de VAP	Rol van de coördinator informele zorg	Rol van informele zorgverleners
Signaleren van ondersteuningsbehoefte	Intake met patiënt	Aandacht en ondersteuning
Bespreken met patiënt en naasten	Matchen met vrijwilliger	Signaleren van veranderingen
Verwijzen naar coördinator informele zorg	Begeleiding vrijwilligers	Terugkoppelen via coördinator
Afstemming en overzicht houden	Aanspreekpunt voor VAP	

Training

Werkvorm

Casus: Een patiënt voelt zich eenzaam en de partner is overbelast.

Bespreek:

Wat kan een vrijwilliger betekenen?

Wat blijft de rol van de VAP?

Pauze (10 minuten)

4. Wanneer zet je informele zorg in? (40 minuten)

Doel: Leren signaleren wanneer informele zorg helpend is.

Signalen:

- Eenzaamheid
- Angst of onzekerheid
- Overbelasting mantelzorger
- Weinig sociaal netwerk
- Behoefte aan gesprek

Verwijsproces

1. VAP signaleert behoefte
2. Bespreekt dit met patiënt
3. Verwijzing naar coördinator
4. Intake en match

Werkvorm

Bespreek in duo's:

Wat maakt het soms lastig om informele zorg voor te stellen aan patiënten?

Training

5. Samen één team rondom de patiënt (30 minuten)

Doel: versterken van samenwerking tussen formele en informele zorg.

Belangrijke elementen:

- Elkaar kennen
- Korte communicatielijnen
- Vertrouwen
- Respect voor ieders rol

Voorbeelden:

- Speeddatebijeenkomsten
- Casuïstiekbesprekingen
- Gezamenlijke evaluaties
- Werkvorm

Speeddate-oefening:

Bespreek met verschillende collega's:

Wat heb jij nodig van informele zorgverleners om goed samen te werken?

6. De rol van de VAP in de samenwerking (20 minuten)

De VAP heeft steeds meer een rol als:

- Verbinder
- Signaleringspunt
- Coördinator
- Coach richting patiënt en netwerk

Bespreek:

Hoe kun je informele zorg introduceren bij patiënten?

Hoe bewaak je grenzen?

Training

7. Afronding en reflectie (10 minuten)

Bespreek:

Wat neem je mee uit deze training?

Wat ga je morgen anders doen?

Wat helpt om samenwerking met informele zorg vanzelfsprekend te maken?

Extra tip voor de training

Laat indien mogelijk een coördinator informele zorg of vrijwilliger kort vertellen over hun ervaring. Dat maakt de training vaak veel concreter voor VAP's.